

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาด จากภาครัฐ:
กรณีศึกษาเกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

สมยศ ทาลำปาง

- / ๒๕๕๖

328413

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

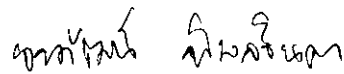
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม ๒๕๕๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

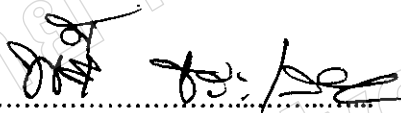
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ สมยศ ทาลำปาง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

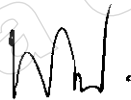

(ดร.ชนวัฒน์ พิมลจินดา)

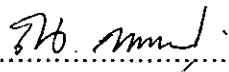
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญช์ ธารเสนา)

กรรมการ
(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

กรรมการและเลขานุการ
(ดร.ณูกานกา กิตติสุกวัฒนา)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญช์ ธารเสนา)

วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

การศึกษา เรื่อง ความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจาก ภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน รุ่นที่ 13 ศูนย์การศึกษาจันทบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านที่ได้จัดทำคู่มือการเขียนปัญหาพิเศษ ขอขอบ ดร.ชนวัฒน์ พิมลจินดา อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำ ปัญหาพิเศษในครั้งนี้ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วง ด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและขอขอบคุณพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน ศูนย์การศึกษาจันทบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนร่วมรุ่นที่สนับสนุนเป็นกำลังใจให้กัน ด้วยดีเสมอมา ทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาโทตามที่มุ่งหวังไว้

สมยศ ทาลำปาง

ชื่อปัญหาพิเศษ	ความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจากภาครัฐ: กรณีศึกษา เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	สมยศ ทาลำปาง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจากภาครัฐ: กรณีศึกษา เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา : เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิตและการตลาดจากภาครัฐ: กรณีศึกษา เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 395 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจากภาครัฐ: กรณีศึกษา เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้าน ด้านการผลิต มีความต้องการ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการตลาด อยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญตามลำดับ และมีข้อเสนอแนะดังนี้ ภาครัฐควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งออกทุเรียนแก่พอเหมาะแก่ระยะเวลา ขนส่งเพื่อลดปัญหาผลแตกและเน่าเสีย และควรส่งออกทุเรียนจากสวนที่มีการดูแลรักษาที่ดี ผู้นำหน่วยงานควรมีการจัดอบรมแก่เกษตรกรในพื้นที่การให้ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพ และการผลิตทุเรียนนอกฤดู และจัดเจ้าหน้าที่ออกหน่วยให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวทุเรียน

Topic	The Needs for Government Support of Durian Growers in Production and Marketing: A Case Study of Durian Growers in Tha Mai District, Chantaburi Province
Researcher	Somyos Thalumparng
Program	Master of Public Administration (Public and Private Management)
Academic Year	2011

Abstract

The purpose of the research was to identify the needs of durian growers in Tha Mai District, Chantaburi province, in terms of government support in producing and marketing, and to identify their suggestions on this issue. The sample consisted of 395 durian farmers and the statistical methods used for data analysis were Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation.

The study revealed a high level of need for government support in all area as a whole, with the highest level in production support, followed by need in marketing support. The suggestions derived were that the government should have suitable export policies in line with the shipping period to reduce the number of durians rotting, and only durians from properly-cared for plantations should receive the support, while relevant government units should provide training in technology for producing quality durians and off-season durians, and also effective durian harvesting techniques.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	5
แนวคิดทางการตลาด.....	14
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร การพัฒนาการผลิตทุเรียน	
ลักษณะการตลาด ลักษณะปัญหาการตลาด บทบาทของรัฐ และมาตรการ	
นโยบายที่รัฐบาลดำเนินการ แผนยุทธศาสตร์ทุเรียน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	
แห่งฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554).....	19
การเพิ่มผลผลิตทุเรียน.....	38
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานการเกษตรที่สำคัญจังหวัดจันทบุรี.....	46
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554).....	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
เกณฑ์การแปลผล.....	77
4 ผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	79
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการของเกษตรกร สวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี.....	80
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะปัญหาและความต้องการของเกษตรกร สวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิต และการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี.....	83
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	94
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนจำนวนครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี.....	47
2 สถิติการเพาะปลูกจังหวัดจันทบุรีปีการเพาะปลูก 2548-2553/54	48
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	79
4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของเกษตรกร สวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิตและการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา : เกษตรกรอำเภอ ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ด้านการผลิต.....	80
5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของเกษตรกร สวนทุเรียนในการส่งเสริมการผลิตและการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอ ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ด้านการตลาด.....	81
6 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริม การผลิตและการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอ ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ภาพรวมด้านต่าง ๆ	83
7 ค่าความถี่ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริม การผลิตและการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอ ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ด้านการผลิต.....	83
8 ค่าความถี่ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรสวนทุเรียนในการส่งเสริม การผลิตและการตลาดจากภาครัฐ กรณีศึกษา: เกษตรกรอำเภอ ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ด้านการตลาด.....	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 “Hierarchy of Needs” ตามทฤษฎีของ Maslow.....	7
2 ทฤษฎีจิตใจ ERG ของ Alderfer.....	11
3 เปรียบเทียบทฤษฎีความต้องการทั้งสาม	13
4 กรอบแนวคิด.....	73

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University